

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum : 29 mei 2018

Voorstel van : College van Burgemeester en Wethouders

Onderwerp : Evaluatie Pilot De Pionier in Venhorst

Samenvatting

Om de leefbaarheid in Venhorst te vergroten voor zelfstandig wonende senioren is een pilot gestart met een algemene voorziening dagactiviteiten: de Pionier. Na ruim een jaar gedraaid te hebben is het wenselijk de kosten en baten op te maken van de pilot en te besluiten of de voorziening ook in de toekomst bestaansrecht heeft in Venhorst.

Uit de evaluatie blijkt dat De Pionier in een behoefte voorziet en functioneert als een algemene voorziening gerund door vrijwilligers en voorliggend is op een tweedelijns Wmo-indicatie voor Gespecialiseerde Dagbesteding geleverd door een zorgaanbieder.

Geadviseerd wordt jaarlijks € 15.000 vanuit de Wmo beschikbaar te stellen voor deze voorziening om eenzaamheid en isolement te doorbreken, mantelzorgers te ontlasten, tijdige signalering en opschaling zorg te borgen en instroom in tweedelijns Gespecialiseerde Dagbesteding waar mogelijk uit te stellen.

Voorgesteld besluit :

1. Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein en de reactie hierop vanuit het College.
2. De Pionier blijvend te ondersteunen met een jaarlijkse budgetsubsidie ad € 15.000.
3. De middelen beschikbaar stellen binnen bestaande Wmo-budgetten.

Inleiding

In 2012 is de notitie 'Steunpunt de Mennehof in perspectief' door de Gemeenteraad vastgesteld. Deze notitie is een analyse van de functie van de Mennehof in relatie tot de leefbaarheidsvraagstukken in Venhorst. Leefbaar Venhorst heeft met het Bestuur van Steunpunt de Mennehof dit onderwerp opgepakt om de leefbaarheid in de kern Venhorst te vergroten. Resultaat is dat er een burgerinitiatief is ontstaan om de vangnetfunctie van Steunpunt de Mennehof te verbreden om kwetsbare inwoners langer zelfstandig thuis te kunnen laten wonen en mantelzorgers in Venhorst te ontlasten. Doel is het aanbieden van een activiteitenprogramma in groepsverband voor kwetsbare inwoners. Op deze manier functioneert dit activiteitenprogramma als een algemene voorziening die kan dienen om professionele tweedelijns ondersteuning, zoals de maatwerkvoorziening 'Gespecialiseerde Dagbesteding' in de Wmo, uit te stellen. In november 2016 is de 'Pilot Algemene Voorziening Venhorst' gestart, later heeft het dagactiviteitenprogramma de naam 'De Pionier' gekregen.

De pilot heeft een looptijd van twee jaar: van 01-11-2016 tot en met 31-10-2018. In de bijlagen leest u de bevindingen van de initiatiefnemers, vrijwilligers en deelnemers van de pilot. Hierna treft u een evaluatie aan van kosten en baten.

Relatie met eerdere besluitvorming

Raadsbesluit 2012: Notitie 'Steunpunt de Mennehof in perspectief' analyse van de functie van de Mennehof in relatie tot de leefbaarheidsvraagstukken in Venhorst.

Collegebesluit 2016:

1. De 'Pilot Activiteitenprogramma Mennehof' te ondersteunen en aan te merken als algemene voorziening.
2. Hiertoe € 20.000 beschikbaar te stellen per jaar voor de duur van de pilot.
3. De pilot elk half jaar te laten evalueren door de initiatiefnemers.
4. De raads- en burgerleden op de hoogte te stellen middels een memo.

Beoogd resultaat

Op grond van de volgende uitgangspunten is binnen bestaande Wmo-middelen subsidie toegekend voor de duur van twee jaar:

1. Het initiatief voorziet in een behoefte om de leefbaarheid en zelfredzaamheid van een kwetsbare groep in Venhorst te verbeteren.
2. Door de inzet van vrijwilligers en inwoners van Venhorst wordt de zelfredzaamheid van de Venhorstse samenleving bevorderd.
3. Niet alleen een kwetsbare groep Venhorstse inwoners wordt bereikt, maar ook mantelzorgers worden ontlast zodat zij hun taak langer vol kunnen houden.
4. De dagdelen functioneren als een respijtvoorziening voor mantelzorgers.
5. Het initiatief draagt bij aan het vergroten van mogelijkheden voor het Dorpsteam Boekel om signalen uit te wisselen en preventieve contacten in Venhorst op te bouwen en te onderhouden.
6. Het initiatief past in de faciliterende rol die de gemeente hierin kan vervullen bij burgerinitiatieven, welke in het coalitieprogramma staat verwoord.

7. Het initiatief past in de voorwaarden die aan een algemene voorziening en burgerinitiatieven worden gesteld en komt daarom in aanmerking voor een financiële bijdrage uit het Wmo-budget voor 'Innovatie en Kanteling', dat voor dit soort initiatieven is bedoeld.
8. Het projectplan van de initiatiefnemers laat zien dat zij goed na hebben gedacht over: doel, veiligheid, bereikbaarheid, activeren en inzetten van inwoners en vrijwilligers en evaluatiemomenten.
9. Het projectplan van de initiatiefnemers laat zien dat zij in hun verzoek aan de gemeente ook hebben gezocht naar financiële alternatieven zoals de "zelfwerkzaamheid van de gemeenschap", alternatieve financieringsvormen zoals subsidiegelden en betrekken en activeren van maatschappelijke partners zoals PeelrandWonen en BrabantZorg.
10. In de aanloop naar verbreding van de functie hebben de initiatiefnemers de huiskamer van het Steunpunt reeds verregaand gerenoveerd: zij laten hiermee zien dat zij in staat zijn vrijwilligers te activeren en met creatieve oplossingen veel te bereiken.

Argumenten

Als bijlagen zijn toegevoegd:

1. Een tussenevaluatie verslag van de initiatiefnemers
2. Een gespreksverslag met deelnemers over de tevredenheid van de voorziening
3. Een financieel verslag over het eerste pilotjaar 2016/2017.

De belangrijkste resultaten op een rij:

1. De doelgroep bestaat uit 75-80-plussers uit Venhorst (op één deelnemer na, die komt uit Boekel).
2. Het aantal deelnemers: 8-10 (fluctueert door nieuwe deelnemers, verhuizing en overlijden)
3. De Pionier heeft het eerste jaar één dagdeel gedraaid en sinds 2018 is er een tweede dagdeel opgestart.
4. Warme toeleiding van inwoners is soms noodzakelijk om isolement en eenzaamheid te doorbreken.
5. Mantelzorgers voelen zich ontlast en hun zorgen over hun naaste worden gesignaleerd en gehoord.
6. De kennis en ervaring van de coördinator draag bij aan een gevarieerd aanbod, meer activering en een professionele signalering.
7. De grootte van de vrijwilligersgroep is constant en zij ervaren de coördinator als onmisbaar voor de aansturing en kennis.
8. De coördinator neemt deel aan het Signaleringsoverleg en heeft veel contact met het Dorpsteam en de praktijkondersteuner van de huisartsenpraktijk in Elsendorp. Er is met alle drie afstemming over signalering van potentiële deelnemers of opschaling van zorg.
9. De Pionier functioneert als een voorliggende voorziening voor een tweedelijns indicatie Dagbesteding vanuit de Wmo. Het aantal 2^e lijns dagbestedingsindicaties Wmo is in Venhorst tussen 01-01-2016 en 01-01-2018 gelijk gebleven op het aantal van 3, waarbij de bevolking in Venhorst vergrijst. Deze aantallen zijn echter zo klein dat hier geen verdere conclusies aan verbonden kunnen worden.
10. Het Dorpsteam heeft door het bestaan van de Pionier beter zicht en meer contact met de Venhorste gemeenschap. De lijnen zijn kort en toeleiding en/of opschaling van zorg is hierdoor snel mogelijk.
11. Op verzoek van het College is ook de deelnemerstevredenheid gepeild: de inschatting was dat dit het beste vorm kon krijgen middels een gesprek met de Consulente Zorg & Welzijn van het Dorpsteam Boekel, waarbij wel de kans bestaat op sociaal wenselijke antwoorden. De resultaten van dit gesprek zijn:

- a. De deelnemers ervaren de dagdelen bij de Pionier als fijne ochtenden. Ze zijn anders veel alleen thuis en de dagdelen doorbreken het isolement. Ze ervaren steun en worden gezien. De sfeer is fijn en intiem.
  - b. De activiteiten bestaan uit muziek, spel, geheugenactiviteiten, Beleef TV en bewegen. Ook gaan ze naar buiten zoals een bezoek aan school of de Horst en buiten koffie drinken. Men is tevreden over de activiteiten.
  - c. De deelnemers zijn blij met en dankbaar voor de inzet van de vrijwilligers.
  - d. Het extra dagdeel in de week vinden enkele deelnemers duur worden (€ 4,00 per dagdeel)
  - e. Mantelzorgers vinden het fijn dat hun naaste niet alleen is en een fijne tijd heeft met anderen.
  - f. Deelnemers vinden de coördinator nuttig én noodzakelijk: voor de vrijwilligers als aanspreekpunt, ze regelt veel. Voor de deelnemers als contactpersoon en degene die voor een gevarieerd aanbod zorgt. Iemand moet de eindverantwoordelijkheid dragen.
- Een verslag van het gesprek met de deelnemers is als bijlage toegevoegd.
12. Over het eerste pilotjaar is € 8.709,80 teruggevorderd. Dit zijn niet bestede middelen. Voor het twee jaar is gewoon weer € 20.000 aan subsidie toegekend, maar zal eveneens afgerekend worden op basis van werkelijke kosten. Het betreft hier immers gemeenschapsgeld.
  13. Hoewel het niet in de pilotomschrijving is opgenomen, functioneert de Pionier ook als een ontmoetingsplek in het dorp.
  14. Het halfjaarlijks evalueren zoals in het projectplan is opgenomen, kost de initiatiefnemers veel tijd en werk. Daarom is ervoor gekozen om na één jaar te evalueren.

Conclusie:

De Pionier voorziet in een behoefte en functioneert als een voorliggende algemene voorziening gerund door vrijwilligers.

Financiële gevolgen

De financiële verantwoording over het eerste pilotjaar ziet er als volgt uit:

Inkomsten	Euro	Uitgaven	Euro
Subsidie Gemeente Boekel	€ 20.000	Spelmateriaal	€ 743,42
Eigen bijdrage deelnemers	€ 1.160	IBN/Coördinator	€ 9.631,10
		Administratiekosten	€ 1.269,90
		Diversen	€ 805,78
Totaal	€ 21.160	Totaal	€ 12.450,20

De subsidiekosten zijn € 20.000 per pilotjaar. Grootste kostenpost is het salaris van de professional, de coördinator, die de vrijwilligers aanstuurt en inroostert en de professionele signalering en het activiteitenprogramma verzorgt. Over het eerste pilotjaar is € 8.709,80 aan niet bestede middelen teruggevorderd. Met de inzet van een extra dagdeel per week vanaf 1 januari 2018, worden de kosten iets hoger. Daardoor komen jaarlijkse kosten ná de pilotfase, vanaf 2019, naar verwachting uit op € 15.000. Voor het tweede pilotjaar is inmiddels € 20.000 beschikbaar gesteld, ook hier zal een afrekening op basis van werkelijk gemaakte kosten plaatsvinden.

Doorrekening gevolgen zonder aanwezigheid Pionier in Venhorst

Als dezelfde deelnemers een indicatie Wmo krijgen voor Gespecialiseerde Dagbesteding, dan zouden de kosten uitkomen op: $8/10 \times € 7.725 = € 61.800$ tot € 77.250, waarbij de deelnemer een groter deel (dan in de pilot) van de kosten zelf draagt via de verplichte eigen bijdrage in de Wmo.

